

אחר כותלנו

עלון בוגרי ישיבת "הכתל" פרושת "שמות" תשע"ד פס מספר 91

מאמר פותח הרב ברוך וידר ראש הישיבה

בוגרים יקרים.

ברוך ה' לאחר זמן רב מתחדש הוצאת העלון ואני מקווה שתפיקו ממנו תועלת רבה ובפרט מן חיבור לבית המדרש ולתורתו.

בזאת חנוכה נערך בבית המדרש כינוס אדיר לכבודו של מור' הרב הדרי שליטא בהגיעו לגבורות. חשנו כולנו את עוצמת בית המדרש והבוגרים שהישיבה העמידה. אנו גאים בבוגרים שהישיבה העמידה וגם לאלה שלא הגיעו מכל סיבה כדאי לנסות לחזות באמצעים המודרניים דרך אתר הישיבה.

אני רוצה להאמין שיש בערב זה בחינת חידוש הקשר עם הבוגרים משום ששיבת הכותל לא ידעה עדיין ערב כה גדול בהיקף הבוגרים שבאו ונשמח שתבואו כולכם לערבי הבוגרים הבאים.

אני רואה חשיבות רבה בקשר עם הבוגרים ומשפחותיהם ומקווה שבית המדרש בהתחדשות מכח הישן וכוחו כי רב, בעזרת ה' ימשוך אליו גם את בניכם להמשיך את מסורת התורה בישיבה וברוח הישיבה שב"ה יכולתם לחוש ולראות את עוצמתה הרוחנית.

מתחילים אנו את ספר שמות, התחלה חדשה, "ספר הגאולה" ו"ספר הבנים". מכוחה של מסורת האבות מכוחו של ספר היצירה הלא היא ספר בראשית נמשכת תורתן של בנים.

תורתן של בנים הנמשכת מכח האבות מכח הראשונים היא תורה שמתגדלת. "יפה כח הבן מכח האב" המשמעות הפשוטה היא שכח הבן בא מכח האב ויש גם לפרש שיפה יותר כח הבן מכח האב (זו מחלוקת ראשונים להלכה ביו"ד) והרי אב לא מתקנא בבנו!

הרמב"ן אומר שהגאולה נשלמת כאשר דור הבנים שבונה את בית ישראל זוכה לקבלת תורה והשראת השכינה במשכן כנאמר "ושכנתי בתוכם". דורנו דור הבנים בישיבה נפלא הוא ושמחים אנו להמשיך בבנין הקדושה והתורה בהשראת שכינה בישראל

בברכת התורה

הרב ברוך וידר

ראש הישיבה

דבריו של הרב חיים ישעיהו
הדרי שליט"א בערב בוגרים.
זאת חנוכה התשע"ד

גבורות ישע

ימי החנוכה ימי הודאה הם כמנוסח במטבע התפילה "וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו להודות". הסברו של העניין ביסוד הלשוני המשותף לתודה ולווידוי. וכבר רווחת היא בבית מדרשנו הרחבת היריעה על פי הקטע הראשון ב"עולת ראי"ה": מודה אני, ועל פי גילוי מקורותיו כפי שציננס רצי"ק בהערותיו (שם, חלק ב עמ' תלח). יסודות אלה עשאים בעל "פחד יצחק" לאבן פינה במאמריו שבכתב על חנוכה (מאמרים: ב, ז) ובדברים שבעל פה כשרמז, בשקיקה ובחדוות נפש, למטבע לשון (תיקוני זוהר תיקון ג) "תמינאה בהודאה" זו התלויה במידת הוד.

אחד מתתי הדרכים לביטויי ההודאה עם הדלקת הנרות הוא בתוספת האמירות שנתלו למעשי המצווה, וזאת כנראה בעקבות מה שנאמר במסכת סופרים בדבר הנוסח "הנרות הללו" שלאחר ההדלקה. (על יסודו של העניין עמד בהערות שבסוף עולת ראי"ה ב עמ' תכו אות קיט) מצינו בכמה וכמה עדות בישראל מנהגים שונים בכיוון האמור: מזמור שיר חנוכה, פרק ל; שיר של פגעים, פרק צא; מזמור המנורה, פרק סז; שירי המעלות; אנא בכח. בנוסח בית קרלין נקבע סדר אמירות שונה לכל לילה מלילות החנוכה. לפי מנהג האדמו"ר בעל בני יששכר נכלל בתוך המזמורים פרק קיא, ומכאן אריכות ההסבר של הפרק בתוך דבריו על ענייני חנוכה. (פרק ד, והשווה בסידור "בני יששכר" וכן בספר נר מצווה עמ' יא).

פתיחת הפרק "אודה ה' בכל לבב, בסוד ישרים ועדה" יפה היא אף לענייננו. יש מי שצרף לכאן את דברי הגמרא (ברכות נד ע"ב) שצריך להודות בעשרה והם הנרמזים במושג העדה וביניהם תלמידי חכמים והם הישרים. והרי התכנסותנו כאן ממלאת אחר תנאים אלה. אמנם עניינו של הסוד אפשר שהוא נעוץ בפסוק אחר, בתהלים נה "אשר יחדיו נמתיק סוד בבית אלוקים נהלך ברגש". כשצפים ועולים סודות

מן העבר המתוק, סודות על הליכה לבית אלוקים ובבית אלוקים, מתוך מתיקות של סגל חבורה. במעלה הגבורות מתעמקת ומתמתקת המתיקות של הסוד.

כאן נשזרות תמונות בגוונים שונים, של יחידים שעשו דרכם בישיבה בצידי דרכים, ושל בני שיעור פלוני שעשו דרכם בסוד הביחד, חבלי קליטה בצעדים הראשונים והתחבטויות בפרשיות דרכים אישיות, התלבטויות בענייני אמונה והשקפה, על קשיים בלימוד וביגיעת התורה וכיוצא באלה שהם מן הליבה של חיי הישיבה ונתונים על האבניים של עבודת החינוך.

אמנם שני מושגים אלו שזכרנו "ישרים ועדה" התפרשו לבעל "זקן אהרון" (הובאו דבריו ב"מקדש מעט" על תהלים) על שני קטבים בחברה. היחידים המכונים ישרים לעומת הרבים המהווים את העדה. תפיסתם, מדרגתם, הבנתם, השכלתם של שתי קבוצות אלו שונות זו מזו. מכאן השימוש בכפילות של לבב: לב המבין ומתייחס ליחידים ולב היורד לעולמם של הרבים. הודאת המשורר "אודה ה'" מכוונת להבנה המיוחדת לכל אחת מהקבוצות.

עניין זה של יחיד ורבים יש לו זיקה מיוחדת לערכי חנוכה. דבר זה שדשנו בו רבות כלילי חנוכה בשנים עברו נפתח ביסודו של הרמב"ן שבפרשת הנשיאים בעת חנוכה המזבח שהיא קריאת היום בימי החנוכה, "בחנוכה – בנשיאים". זה לשון הרמב"ן (במדבר ז) "לכל אחד מן הנשיאים עלה במחשבה להביא חנוכה למזבח ושתהיה בזה השיעור, אבל נחשון חשב בשיעור הזה טעם אחד, וזולתו כל אחד מן הנשיאים חשב טעם בפני עצמו, ובניסוחו של "פרי צדיק": "כל אחד מהנשיאים היתה לו כוונה מיוחדת בקרבנותיו שכל אחד מהם התכוון לפי דעתו והיא קדושת השבט" ובעל "בית יעקב" (בפרשת ויחי) כתב: "כפי החיים והמידה שהניח ה' יתברך בכל אחד ואחד ממקור שורשו, במידה זו בעצמה ברך את כל אחד ואחד שיצליח מאוד בנקודת החיים שלו ובמידתו, והרים ונישא את הנקודה הזאת מאוד, אבל לא שהיה מכניס אחד בגבול חברו אלא שכל אחד יפרה וירבה בגבול מידתו, כי באמת אין שום נייחא לשום נפש

היו אמורים לפי תכניתו של משה לדאוג לרמה התורנית והרוחנית של הבוקרים, העם שבשדות, מיישבי עבר הירדן. מי שיסוד השכחה שתול בהם זקוקים לזוכרי תורה ומזכירה, למי שישאו באחריות למצבם הרוחני.

על יסוד השכחה של חלק ממשפחות מנשה עמד בהרחבה ב"בית יעקב" פרשת ויחי, על דרך האיז'ביצאיים, ונמצא שיוון שהיא החושך כדרשת חז"ל שביקשה "להשכיחם תורתך" להחשיכם – חש"ך – שכ"ח, הממצאים השכוחים נתונים בחושך, יוון היא המנוצחת על ידי שכחת מנשה. גם מי שנדחה למרחקים חשוכים, למרחבי ארץ מקנה, מוחזר לאור המנורה.

זאת חנוכה, כאומר: זהו זה! מנשה חוזר ומחזיר את כל שכחי א-לוה, ההופכים לבני מכיר שבני בניהם מלמדים תורה ברבים. הישרים הממתיקים את סודות התורה לבני העדה.

להרכבה כזו מגיעים לאחר שמתחדדת היחידאיות ובא זמנה של ההתאחדות, וזה הרי עניינו של סיכום הקרבנות בזאת חנוכה.

הרכבה כזו בה זכרה והסברה בדברי "עולת ראי"ה" שמקורם ב"עין אי"ה". נוסח הברכה "להדליק נר של חנוכה" לשון היחיד "נר" יש בה להדגיש את הפרטיות "שלא תימחה צורת [היחיד] על ידי עירוב פרשיות. אמנם מתוך שכל אחד מתגדר להגביר ולהאדיר את הצד הטוב שנפשו נוטה אליו – הכלל מתבנה, והשכלולים מתרבים ואולי מכאן הביטוי בלשון רבים 'הנרות הללו' (עולת ראי'ה א עמ' תלה).

יחידאיות זו היא שעומדת במרכזו של פרק ל' בתהלים "מזמור שיר חנוכת הבית". וכבר תמהו ("זאב יטרף" חנוכה ב עמ' קנב; "עיונים במזמורי תהלים", אלחנן סמט) על הבלטת האירועים ליחיד בפרק שכותרתו חנוכת הבית. וישובו של הקושי ביחס אל חששות ההימון של המקדש, וגם אם הוא נבנה "בשם כל ישראל" ולשם כל ישראל צריך לו לאדם מישראל שלא יסחף בזרם ההמון וישמור על סוד היחיד בבואו לבית אלוקים בסוד העדה.

בחלקו של חברו ועיקר הנייחא יש לכלל נפש רק בחלקו הניתן לו בשורשו ובזה הוא משתוקק תמיד שיפרה וירבה עד מאוד".

עניין זה, הבלטת מעלת היחיד בהתייחס לחנוכה, מקבל חיזוק ממקום לא צפוי. פעמים הרבה הדגיש ר' צדוק נקודה זו, הן בכמה וכמה מקומות בספריו והן בדברים שאמרם בעל פה בימי החנוכה ונרשמו ב"פרי צדיק". ההקבלה בעיתוי ההיסטורי בין חכמת תורה שבעל פה ואישיה לבין החכמה היוונית ואישיה. שמעון הצדיק מכאן, אריסטו היווני מכאן, ומה שנתברר במחקר ההיסטורי-ספרותי שבמקביל ליצירותיו של שמעון בן סירא על שבח אבות העולם, במקביל לרשימת המסרנים במשנת אבות ואישיותם: "הוא היה אומר" וכיוצא בכך, נולדה בתרבות ההלניסטית הסוג הספרותי – הז'אנר של הביוגרפיה, סיפורם של היחידים ותיאור מעלליהם. זה לעומת זה עשה האלוקים.

הנשיאים בחנוכת המזבח מקריבים על שם המאורעות האישיים ועל שם שורשם ותרומתם לכלל הישראלי. אנחנו קוראים בימי החנוכה בנשיאים גם על שם ייחודם האינדיבידואלי וגם על שם הניצחון על התרבות היוונית.

זאת חנוכה הוא יומו של מנשה, ורק להשלמה באה הקריאה של הנשיאים הנותרים. עניינו של מנשה נפתח בשמו. ההנמקה בפי יוסף "כי נשני אלוקים את כל עמלי ואת כל בית אבי" זכתה לכמה פירושים של ראשונים ואחרונים. הרב הירש נקט בהוראת "נשה" לא מלשון שכחה והכחשה שמעמידה את יוסף באור שלילי, אלא מלשון בעל חוב, נושה. יוסף רואה את כל מה שעבר עליו כמקדם את התגשמות חלומותיו "אדון לכל מצרים" והרי הוא חש כבעל חוב למי שגלגלו עליו את הנסיבות. הכרת טובה המחייבת תשלום והתייחסות.

אמנם קביעת חלקו של חצי שבט מנשה בערבות עבר הירדן שלא על פי בקשתו, ולא כפי שאירע לשבטי ראובן וגד, הביאה את הנצי"ב בפירושו (העמק דבר דברים ג, טז) להדגיש את היות בני מכיר, צאצאי מנשה שהיו על פי מסורת חז"ל מרביצי תורה, והם

האירועים והשינויים שהתחוללו ומתחוללים במעמדו של עם ישראל מהווים אתגר לשיטה הסלבודקאית. רשאים אנו לתמוה האם עיני הנשר הסלבודקאים צפו את שהתחולל בתרבות העולמית, הפנייה ליחיד, הדאגה לרווחתו, להגשמה עצמית של כישוריו, להדגשת האינדיבידואליות, ובהתאם לכך באינטואיציה גאונית הקדים הסבא תרופה למכה וסלל את המקבילה לכך באהלי תורה.

במשעול החינוכי העושה את דרכו בין קוטב אחד למשנהו, בין "חביב אדם" לבין מה שמסר הנזיר בשם רבו "אני בונה האומה" קיים מרחב רב ואפשרויות תמרון רבות. מי שאמון על דברי חז"ל בסוגיה במסכת עבודה זרה (יט ע"א) על ההבדל בין תלמיד שתול לבין תלמיד נטוע ובמסקנה "שכל הלומד תורה מרב אחד אינו רואה סימן ברכה לעולם", אין לו אלא לקיים בעצמו את ההוראה של ימי החנוכה "מוסיף והולך" וכהדגשת "עין אי"ה" ו"עולת ראי"ה": "למרות מה שלפי המראה החיצוני הדורות הולכים ודלים, ואין לך יום שאין קללתו מרובה מחברו, הרי מידת הסגולה הפנימית שבכלל ישראל אינה נמדדת לפי ערך של כל דור ודור בפרטיות כי אם היא סוקרת בסקירה אחת את כל הדורות מראש ועד סוף וכל דור ודור המחזיק בברית ד' וביותר תחת סבל עול הגלות וצרה רבה ומוסיף יתרון אל הסגולה הכללית של עצם מציאות האומה הנפלאה הזאת שאין דוגמתה תחת כל השמים ואור ישראל הולך ואור – ומוסיף והולך" (עולת ראי"ה א עמ' תלב).

גם אם רבו הדברים שהשמעתי באוזניכם, עדיין נשתייר דיו בקולמוס ויתר על כן בקולמוס הלב. אמנם חלק מהרהורים אלה העליתי "עין בעין" לפני עשור באותה מסיבת מלווה מלכה כשמלאו לי בחסד עליון שבעים שנה. ואם יצו ה' בחיים נשוב ונשנה פרק זה, נשוב ונשוחח בשנות השיחה. "בין תשעים לשוח".

פתחנו במסכת הודאות ואף נחתום בה: למעגל המשפחתי הגרעיני, למעגל היותר רחב של צאצאים, נכדים ונינים ה' עליהם יחיו. הכרת הטוב למשפחת הישיבה על אגפיה, התורני, האדמיניסטרטיבי, הטכני. הכרת טובה לבני הישיבה שבאו מקרוב ומרחוק,

ענייני חינוך ביחס לחנוכה הם מרובי פנים. כך באו דברים ב"עין אי"ה" בסוגיית חנוכה ומכאן ל"עולת ראי"ה", ב"פחד יצחק", "רשימות לב" חנוכה תשל"ט, "בשערי המועדים" החב"דיים (עמ' צה ולהלן) "זאב יטרף" חנוכה בפרק ב. אותו כלל חינוכי גדול בדבר חובת הכרת הטוב מודגש על ידי גדולי מחנכי הישיבות. כך כתב ר' חיים שמואלביץ' איש מיר (שיחות מוסר תשל"ב) ביום הזיכרון לרבי ירוחם המיראי: הרמב"ן בקריאת התורה היום על דברי הניחומים לאהרון "שלך גדולה משלהם" תמה על רש"י שבחר בעקבות המדרש להדגיש את הגדולה שבהדלקת המנורה ולא בשאר העבודות שהתייחסו לכהונה, "ונראה מדברי רש"י אלו שיש בהדלקת המנורה עניין מיוחד שאין בהקטרת הקטורת ובכל עבודות הקודש במקדש" וגילה כאן ר' חיים בעקבות חז"ל את יסוד הכרת הטוב: "אמרו ישראל לפני הקב"ה רבש"ע אתה אומר שנאיר לפניך? אתה הוא אורו של עולם וכו' אמר להם הקב"ה: לא שאני צריך לכם אלא שתאירו לי כדרך שהארתי לכם, למה, להעלות אתכם בפני האומות שיהיו אומרים ראו איך ישראל מאירים בפני מי שהוא מאיר לעולם'. כאן העירו והסבירו לנו חז"ל את גודל עניין הדלקת המנורה שישראל מתעלים על ידה וכאילו משלמים בכך את חיובם עבור מה שהאיר להם הקב"ה את דרכם במדבר. וזהו שאמר הקב"ה לאהרון: שלך גדולה משלהם שאתה מדליק ומיטיב את הנרות, כי עבודה זו היא הכרת הטוב שמכירים ישראל בטובתו של הקב"ה ומשלמים לו כביכול מעין הטובה וכל זה אין בשום עבודה בבית המקדש אלא אך ורק בהדלקת המנורה".

מעתה אנו חוזרים לאותו עיקרון שעמדנו בו "חביב אדם", "גדולת האדם", "כבוד האדם". מושגים אלה הפכו ליסוד מוסד בזרם הסלבודקאי של תנועת המוסר. מי שנתכנה בפי תלמידיו ותלמידי תלמידיו "הסבא מסלבדוקה", רבי נתן צבי פינקל שנפטר לפני כתשעים שנה, הניח את יסודות העיון של דרך זו ואף יישמה במוסדות המונהגים על ידו. בחלק משמעותי של עולם הישיבות עדיין שלטת – במילואה או בחלקה – שיטה זו, עם שינויים והתאמות למרכיבי הזמנים והתקופות.

מתוך השיחה השבועית
הרב אביגדר הלוי נבנצל

(התשע"ג)

"וְנַחֲנוּ מָה" - עֲנוּתָם שֶׁל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן

חז"ל אמרו במדרש, שכשה' גזר על משה שלא יכנס לא"י, משה התחנן להכנס לא"י. אמר לו הקב"ה: שני דברים בקש. בקשת 'סלח נא לעון העם הזה' (במדבר יד, ט), ובקשת 'אעפ"ך נא וְאָרְאָה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה' (דברים ג, כה). "אם 'אעפ"ך נא' אתה מבקש לקיים - בטל 'סלח נא'. ואם 'סלח נא' אתה מבקש לקיים - בטל 'אעפ"ך נא'. כיון ששמע משה רבינו כך, אמר לפניו: רבונו של עולם! ימות משה ומאה כיוצא בו, ולא תנזק צפורנו של אחד מישראל" (דב"ר ז, י). כי משה מבטל את עצמו לגמרי, אין לו שום עצמיות. רק מה שטוב לקב"ה, ומה שטוב לכלל ישראל, זהו רצונו. והנה, גם אנו מבטלים את עצמנו בכל יום. היכן אנו מבטלים את עצמנו? - אנו אומרים בכל יום, "ונפשי כעפר לכל תהיה". אני מוכן שכולם ידרכו עלי, כמו שדורכים על העפר.

והנה ידוע, שלא רק את עצמנו אנו מבטלים, אלא פעם בשנה, בערב פסח, אנו מבטלים גם את החמץ שלנו, ואומרים שיהיה בטל כעפרא דארעא. והנה, חז"ל לא סמכו על הביטול הזה - למרות שמן התורה אפשר לסמוך עליו (פסחים ד, ב) - וחייבו אותנו לבער את החמץ בפועל, או לפחות למכור אותו לגוי, שמא הביטול לא נעשה בלב שלם, ונעבור ח"ו על איסור "בל יראה" ו"בל ימצא". חז"ל לא סומכים על הביטול שלנו, כשאנו אומרים כעפרא דארעא, מפני שגם על עצמנו אנו אומרים שנהיה כעפר, ובכל זאת אם מישהו מעליב אותנו אנו "לוקחים ללב" ונעלבים. הרי שהביטול שלנו אינו מוחלט כל כך. וא"כ יש לחשוש שגם ביטול החמץ שלנו אינו מוחלט כ"כ. לכן חייבו אותנו חז"ל לבער את החמץ בפועל. אצל משה רבינו הביטול הוא ביטול מוחלט. הוא מבטל את עצמו כעפרא דארעא, ואפילו פחות מזה. לא רק כעפר ואפר, אלא "ונחננו מה".

שהוא לא שייך ל'קבוצה' שלנו. הוא חולם חלומות משונים ויש לו תפיסת עולם ומחשבות 'מוזרות'. ולכן הם גולים ובגלות מתחברים ומתכללים דווקא עם ה'שונה'. הגלות עצמה מחייבת התכללות בגלל גורם חיצוני שמשעבד אותנו כנבדלים מהם. כמו"כ האחים שמו-לב שיעקב הוא המחבר אותם ל'כלל' ולכן כשמת אביהם חוששים מה'חיבור' עם השונה ללא עזרה חיצונית ויוסף מבין שהם עדיין לא מבינים את עולם ה'כלל' שיש לו ערך עצמי, ללא אינטרס וללא גורם חיצוני שמאלץ את קיומו. לכן יוסף בוכה ומדגיש להם "אלקים חשבה לטובה", זהו מהלך אלוהי של בנית מושג חדש של כלל.

בדיוק כמו תהליך הנישואין שהוא בבחינת "אלוקים חשבה לטובה" ללא המחשבה האלוקית שבדבר קשה לנו לעשות שני 'נבדלים' ל'כללי' אחד. לפעמים כדי להשתחרר מתחושת ה'הבדלה' יש צורך בריסון האגו ע"י "שיעבוד מצרים" ויש בזה קושי רב. אך המגמה הגדולה היא להגיע ל'כלליות' שזו תכלית האדם, ובמיוחד האדם מישראל.

בהצלחה רבה!

ממרחקי מקום וממרחקי זמן, לכל המתעסקים בכינוס זה במטרה להרבות כבוד שמים, ובדאגה לפרטים ולפרטי הפרטים המרובים והיו נא בעיניכם כאילו הייתי פורטם.

עסקנו במנשה. רמזנו על חובותיו של יוסף וממוצא דבר - על חובותינו כלפי הישיבה. על חובותינו להכיר טובתה, על זכרון המתקת הסוד בהיותינו בצל קורתה, אנחנו אלה פה היום כולנו חיים ומתוך כך אנו נזכרים באלה מחובשי בית מדרשנו שזיכרונם חקוק בקיר האבן ובקירות לבבנו.

יש פה עמנו אלה שישבו על כיפת הגג בבתי מחסה בלילות חנוכה תשכ"ח לפני מ"ה שנים והרינו קוראים בהודיה לשמים כפולת שמונה כלשון שפת אמת: "זאת חנוכה על פי מה שנאמר טוב אחרית דבר מראשיתו וכו' לכך זוכים בדורות האחרונים להארות הללו" המוסיפים והולכים ו"אז אגמור בשיר מזמור חנוכת המזבח".

ח"י בן אוד"ה

מוצאי זאת-חנוכה, תשע"ד

בין חומות ירושלים

'ופניהם איש אל אחיו' הרב אבנר ששר

ההכללה וההבדלה

ישנן שתי מגמות סותרות באדם ככלל ובישראל בפרט וגם כאדם היחידי- המגמה היא "קהילתיות" השתיכות קבוצתית, לכל 'קבוצה' יש כללים משלה ורצון להיות כמות שהיא, נבדלת ומשומרת מפני מי שאינו שייך אליה. **הבדלה!**

והמגמה השניה היא ההכללה-בניית מערכת עם הקבוצות שמסביב מתוך אינטרס, או ברמה גבוהה יותר לצורך תחושת שיתוף אל הכלל כולו. גם כאדם היחיד יש לכל אחד שאיפות הבדלה פיתוח עינינו המיוחד, מיצוי אישי. ומאידך גיסא שאיפת ההכללה "כל ישראל חברים" שותפות לחברה.

כשאדם נושא אישה הוא בעצם עובר תהליך של מעבר בין ההבדלה לבין ההכללה. בין פיתוח אישיותו עד כה כיחיד הנבדל מהאחר לבין היכולת להיות בחלק מבית. שינוי זה צריך להעשות במודעות מלאה ולא כדרך אגב. זהו עיקר המהפך שמתחיל בחתונה ונמשך במשך חיי הזוג. כמובן שההבדלה צריכה להשמר גם אחרי ההכללה ויש צורך להכניס את האישיות הפרטית בתוך מסגרת הכללי.

מכירת יוסף מתבצעת סביב המתח בין שתי המגמות. האחים מבינים שכדי להמשיך צריכים להבדל מיוסף

כפי שוודאי הבנתם העלון חזר מהפוגה ואיתו התחלף העורך. כולי תקווה שאצליח להחזיר את העלון לרמה המרשימה שהיתה בזמנו של העורך הקודם, בהזדמנות זו רציתי להודות לחיים כהן על ההשקעה בהוצאת העלון במשך השנים שעסק בזה. העלון הנוכחי הוא עלון השקפה ולכן אין בו את כל המדורים הקבועים מהעלון הקודם. כמו כן, אשמח לקבל הצעות קטנות וגדולות מכל אחד מכם לגבי מדורים שהייתם מעוניינים שיוספו לעלון בעתיד. או כל הערה והארה שיש בכל נושא שהוא.

משה מרגוליס ש"ד
עורך

מהנעשה בישיבה

משרת הישיבה

לשלוח את את הרב

שאלות אתר

הנכם מזומנים לשאלתכם לשאל

<http://www.hakotel.org.il/hebrew/ask-the-rav>

בזמן שאין עירוב

שאלה:

האם מותר לאדם לקשור שקיות נילון מעל נעליו בשבת גשומה כאשר אין עירוב?

המשיב: הרב אביגדור נצנבאל שליט"א

זה אסור מכיוון שזה לא צורת לבוש מקובלת ביום יום.

● מאות רבות מאוהביו ותלמידיו של הרב ישעיהו הדרי, נשיא ישיבת הכותל ומייסדה הגיעו לאירוע לכבודו לרגל הגיעו לגיל גבורות. רבנים ודיינים, אישי ציבור ואנשי חינוך, ראשי ישיבות וקצינים בצה"ל כולם בוגרי הישיבה באו לשמוח עם הרב ולהודות לו על עשרות שנים של עמידה בראש ישיבת הכותל והרבצת תורה בדרכו היהודית. את האירוע ערכו הרב טוביה ליפשיץ ואבי הירש והנחה ידידיה מאיר כשבשירה הנעים יצחק מאיר, שניהם בנים לרב אליאב מאיר, בוגר הישיבה. ובשיאו הוקרן סרט מיוחד כמחווה לרב ובו צולמו בוגרים מרכזיים שסיפרו על הרב ועל אישיותו ומה שקיבלו ממנו. בסיום הערב ירדו מאות בוגרים ותלמידים בהווה בריקודים לכותל המערבי בהובלת מור' הרב הדרי שליט"א וראש הישיבה הרב ברוך וידר שליט"א (2) כהקדמה לקבלת שבת בשירת "ישמחו במלכותך קוראי שבת וקוראי עונג"

● בליל רביעי, נר ראשון של חנוכה מיד לאחר הדלקת הנרות יצאו תלמידי הישיבה ורבניה כמסורת הישיבה לכיכר המרכזית ברחבת הרובע היהודי בשירים ומזמורי חנוכה וקידשו שם שמים לאחר שיחתו של מור' הרב חיים ישעיהו הדרי, ירדה הישיבה, תלמידים, אברכים ורבנים ובני משפחותיהם, לחדר האוכל לקיים סעודת מצווה יחד עם דברי תורה, זמירות ותשבחות בהובלת להקת הישיבה. במהלך הערב דיבר ראש הישיבה, הרב ברוך וידר שליט"א, על חשיבות ההודאה הגדולה להקב"ה על הניסים והנפלאות שעשה ה' עמנו בזמן הזה.

● בהמשך למסורת חיזוק הנוכחות היהודית במשך כל השנה בתפילת מנחה מדי יום ב"כתל הקטן" ירדו תלמידי הישיבה עם רה"י הרב וידר שליט"א והדליקו נר שבעי במקום ושרו משירי החנוכה.

● ביום חמישי (ט' טבת) התכנסה הישיבה לפני מנחה וברכה כרוב עם את הברכה שמברכים כשירדו גשמים לאחר שנעצרו זמן רב, ולאחר שירושלים התכסתה בלבן (3). לאחר הברכה פצחו בני הישיבה בריקודים ושירת: "כי הרבת טובות אלי..." במשך כל הסופה הישיבה המשיכה לתפקד למרות הקור העז שפקד את העיר.

● בצום י' בטבת יום הקדיש הכללי סיירו תלמידי הישיבה במרתף השואה בהר ציון יחד עם רה"י שליט"א שאף הוא בן לניצולי שואה.

● מזל טוב לבוגרנו נתי דורון לרגל נישואיו עם אביגיל גוטליב ● למשפחת הרשור לנישואי ביתם שיבת ציון עם אוריאל ריזל (ש"ה) ● מזל טוב למור' ראש הישיבה הרב ברוך וידר ורעייתו שליט"א לרגל אירוסים בתם אסתר עם נעם ● הישיבה מברכת את חננאל מלכה (בוגר הישיבה) לרגל זכייתו במקום השני בחידון התנ"ך למבוגרים. ● הישיבה משתתפת בצערם של משפחת גולדברג בפטירת אביה של הרבנית חני אלון ר' משה גולדברג ז"ל. יושבים שבעה ברחוב החיים 9 ירושלים ● וכן בצערם של משפחת הדרי בפטירת חסידה רוזן ז"ל אחות של הרבנית נעמי הדרי תבדל"א הרבנית יושבת שבעה ברחוב משגב לדך 36 הרובע היהודי. המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד.

● כמידי שנה גם השנה התקיימה שבת הורים מיוחדת במינה לתמידי שיעור ב' והוריהם בישיבה באווירת הקדושה של הרובע היהודי.

מערכת העלון
עורך תוכן משה מרגוליס
Bogrim@hakotel.org.il
ישיבת הכתל - היכל וואהל
ת.ד. 603 ירושלים
91006
Tel:02-6288175
Fax:02-6271180
www.hakotel.org.il